

ГУРВИЧ Лев Гаврилович (15(27). 03. 1871, Полтава — 30. 05. 1926, Баку) — фахівець у галузі нафтохімії. Брат **О. Гурвича**. Закін. Університет св. Володимира (Київ, 1892), удосконалював знання в Німеччині, захистив доктор. дис. у Базел. університеті (Швейцарія, 1896). Практикував у Фрайбур. університеті (1895–97) та лаб. хім. заводу в Танні (Ельзас; 1897–98). У 1899–1904 видавав ж. «Химик» (С.-Петербург); 1904–17 — у Т-ві нафт. виробництва братів Нобель: кер. лаб. в Баку, від 1909 — Центр. хім. лаб. у С.-Петербурзі. Від 1920 — засн. і кер. Центр. хім. лаб., від 1925 — гол. хімік тресту «Азнафта» в Баку; водночас проф. Азерб. університету та політех. інституту. 1924 — керівник нафт. лаб. Моск. теплотех. інституту. Уперше систематизував дослідні дані в галузях хімії та фізико-хімії нафти. Пояснив фіз. сутність процесу перегонки нафти з водяною парою (1908). Висунув гіпотезу про існування фіз.-хім. сили притягання як проміжної між хім. зв'язком і молекуляр. притяганням (1911–12), що була використана при дослідж. гетероген. каталізу і стала основою для розроблення методів пром. очищення нафтопродуктів. Довів, що полімеризація олефінів відбувається на природному алюмосилікаті. Автор фундам. пр. «Wissenschaftliche Grundlagen der Erdölbearbeitung»

(Berlin, 1913; 1924; рос. перекл. — «Научные основы переработки нефти», Баку, 1921; Москва, 1925; 3-є вид. — Москва; Ленінград, 1940; франц. перекл. — Париж; Льєж, 1925; англ. перекл. — Лондон, 1926; 1932).

Основні праці

О физико-химической силе протяжения // Журн. Рус. физ.-хим. об-ва. 1914. Т. 46; 1915. Т. 47; 1916. Т. 48; Über die physikochemische Attraktionskraft // Kolloid-Zeitschrift. 1923. Bd. 32, 33; Zur Kenntnis der heterogenen Katalyse // Zeitschrift für physikal Chemie. 1923. Bd. 107.

Рекомендована література

1. Памяти Льва Гавриловича Гурвича // Азерб. нефт. хоз-во. 1926. № 8–9;
2. Сергиенко С. Р. Лев Гаврилович Гурвич: (Очерк о жизни и деятельности ученого-химика). Ашхабад, 1990;
3. Волков В. А., Вонский Е. В., Кузнецова Г. И. Выдающиеся химики мира: Биограф. справоч. Москва, 1991.

В. Я. Чирва

Бібліографічний опис:

Гурвич Лев Гаврилович / В. Я. Чирва // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24765>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).